ל: כל שעה פרק שני פסחים

והלכתא אידי ואידי ברותחין. מימה דתניא בתוספתא דע"ז הסכין והסיפוד והמקלה מלבנן באור ובפרק קמא דחולין (דף ח: וסס) אמר כגון שלבנה באור אלמא צריך ליבון ומיקר ר"ת דאמר בירושלמי דמיירי בכסיסים גרומים שלולין בהם בשר דומיא דסיפוד וכן ההוא דחולין ועוד יש לחלק בין המילה בלע ובין מיקורא בלע כדמחלק רב אשי בשילהי מסכת ע"ז והא דאמרינן להו רב אשי הכא ליבון מחמיר על עצמו היה: **התורה** העידה **על כלי חרס שאינו יוצא מידי דופיו לעולם דכתיב ביה שבר.** ולא"ת מיפוק ליה דחזינן להו דמידייתי והיינו אחר הגעלה דאי לפני הגעלה אאר כלים נמי מידייתי וי"ל דלעולם מיירי קודם הגעלה וכמו שפ"ה בע"ז (דף לד.) דמידייתי בחוץ וכיון דמידייתי מבחוץ בלעי טפי ולא"ת והלא יוצא מידי דופיו ע"י כבשונות דמזמים בפ' דם חטאת (דף לו. וסס) פריך וליהדליגהו לכבשונות ואמאי קדירות במקדש ישברו ומשני לפי שאין כבשונות גירושלים הם יש כבשונות שרו במזרח לכבשונות וכן לעיל אמר (אבל) קדירה לא דלמא חיים עלה הא לאו הכי שרי קדירות בהיסק מבפנים וכן אמר אי מלא גומרי שפיר דמי ואור"ת דזה לא משיב יוצא מידי דופיו דכיון שהסיקו נעשה ככלי חדש שכן דרך כלי חרס כשעושין אותו נותנו אותו בכבשן להסיקו ולא"ת והיכי מייתי ראיה מדכתיב ישבר דילמא גזירת הכתוב הוא דאפי' תלאו באויר התנור בעי התם [ח] דבא בר חמא אי קפיד אחד מהם אי נמי לא קפיד דמנגיל אגיסול בלא בלוע אי לא וי"ל [ט] דלכלי מחוסה מועיל שטיפה ומריקה אפילו בגיסול ובלוע ג"כ מה שהקפיד בכלי חרס אגיסול בלא בלוע היינו לפי שעשאו כגיסול וכבלוע ולר"ת יש להקשות תנור שנטמא אמאי מולקין לשלמה כיון דמשיב כאחד (לא א) ליעבד ליה היסק ותו לא ונראה לרש"ל [י] דמיירי בקדרה שאין דרכה להסיק כשמחזירין אותה לכבשונות אז פגים חדשות באו לכאן אבל תנור כל שעה ושעה מסיקו מבפנים ולאו כפנים חדשות דמי ולריך שגירה: באחריות

אין טשין את התנור באליה ואם טש כל הפת כולה אסורה עד שיסיק את התנור הא הוסק התנור מיהא שרי תיובתא דרבא בר אהילאי תיובתא אמר ליה רבינא לרב אשי וכי מאחר דאיתותב רבא בר אהילאי אמאי קאמר רב קדירות בפסח ישברו אמר ליה התם תנור של מתכת הבא בקדיר' של חרס ואיבעית אימא הא והא בשל חרס זה הסיקו מבפנים וזה הסיקו מבחוץ וכי תימא ה"נ ליעבד ליה הסקה מבפנים [ב]חיים עליה משום דפקעה הלכך האי [ג]בוכיא הסיקו מבחוץ הוא ואסור ואי מלייה גומרי שפיר דמי א"ל רבינא לרב אשי הני סכיני [ד] בפסחא היכי עבדינן להו אמר ליה לדידי חדתא קא עבדינן אמר ליה תינח מר דאפשר ליה דלא אפשר ליה מאי אמר ליה אנא כעין חדתא קאמינא קתייהו בטינא ופרזלייהו בנורא והדר מעיילנא לקתייהו ברותחין [ה]והלכתא אידי ואידי ברותחין ובכלי ראשון אמר רב הונא בריה דרב יהושע עץ פרור מגעילו ברותחין ובכלי ראשון קסבר כבולעו כך פולטו [ו]בעו מיניה [ז]מאמימר הני מאני דקוניא מהו לאישתמושי בהו בפסחא ירוקא לא תיבעי לך דודאי אסירי כי תיבעי לך אוכמי וחיורי מאי והיכא דאית בהו קרטופני לא תיבעי לך דודאי אסירי כי תיבעי לך דשיעי מאי א"ל [ח]חזינא להו דמידייתי אלמא בלעי ואסירי [ט] והתורה העידה על כלי חרס שאינו יוצא מידי דופיו לעולם ומאי שנא [י]לענין יין נסך דדריש מרימר [יא]מאני דקוניא בין אוכמא בין חיורי ובין ירוקי שרי וכי תימא יין נסך דרבנן חמץ דאורייתא [יב] [יג]כל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון אמר ליה זה תשמישו על ידי חמין וזה תשמישו על ידי צונן אמר רבא בר אבא אמר רב חייא בר אשי אמר שמואל [יד]כל הכלים שנשתמשו בהן חמץ בצונן משתמש בהן מצה חוץ מן בית שאור הואיל שחימוצו קשה אמר רב אשי [טו]בית חרוסת כבית שאור שחימוצו קשה דמי אמר רבא [טז]הני אגני דמחחזא הואיל ותדירי למילש בהו חמירא ומשהו בהו חמירא כבית שאור שחימוצו קשה דמי פשיטא מהו דתימא כיון דרויחא שליט בהו אוירא ולא בלעי קמ"ל: **מתני' נכרי שהלוה את ישראל על חמצו אחר הפסח מותר בהנאה [יז]וישראל שהלוה את נכרי על חמצו אחר הפסח אסור בהנאה: **גמ'** איתמר בעל חוב אביי אמר למפרע הוא גובה ורבא אמר מכאן ולהבא הוא גובה כל היכא דאקדיש לוה וזבין לוה כולי עלמא לא פליגי דאתי מלוה וטריף ואתי

עטין. לשון טח: **מאחר דאיתותב רבא בר אהילאי.** ושמעינן דהיסק מועיל לכלי חרס קדירות בפסח אמאי ישברו יסיקם ויתלבנו: **ג"ל.** רב מוקים ליה להחוא דקתני עד שיסק דמשמע הא הוסק שרי כתנור של מתכת אבל של חרס המורה העידה עליו שאינו יוצא מידי דופיו לעולם: **חיים עליהו.** ולא שרית ליה על ידי היסק פגים מורה היתירא וסמיך להיסק כתון: **בוכיא.** כלי שהוא מרעפים שקורין טיילי"ש ואופין ומטגנין בו ככר: **לדידי חדתא עבדא.** לגורכי עושין סכינים חדשים: **למר אפשר ליה.** שהרי עשיר אתה: **קתייהו בטינא.** להגן עליהם שלא ישרפם האור: **והלכתא.** לא צריך לאותביהו בנורא אלא פרזלייהו כי קתייהו נמי סגי להו בהגעל' ברותחין: **עץ פרור.** שמגיפין בו הקדרה: **כבולעו כך פולטו.** כבולעו מתוך כלי ראשון כך פולטו בכלי ראשון: **קונייא.** פלומי"ר בלע"ז ושל חרס הוא וטוח באבר: **ירוקי.** עשויין מקרקע שחופרים ממנה צריף אלו"ס בלע"ז והוא עז וכולע לעולם: ה"ג **ירוקי לא תיבעי לך דודאי אסירי.** דמצרפי צריף ובלעי. דמצרפי צריף: **קרטופני.** בקעיס: **כי תיבעי לך דשיעי.** שהן חלקים: **דמידייתי.** פולטין המשקין מדופנן החילון ובלע"ז טרסטלט"ש וכיון דמידייתי ודאי בלעי והואיל ובלעי שוב אינן פולטין שכתובה העילה על כלי חרס שכיון שבלע אינו יוצא מידי דופיו לעולם שהרי בכלי עץ ומתכות כתב לך ישתף תעבירו בא"ם ומורק ושוטף מכל בכלי חרס ישבר: ממן תשמישו ע"י ממין כל השנה אבל יין נסך לא נשתמש בו אלא לזון: **בית חרוסת.** כלי שנותנין בו תומן וכל דבר שיש לו קיהוי ורגילין ליתן בו קמח ועשוי לנטל בו בשר כל ימות השנה והקמח מתחמץ מתחמת הקיהוי ולשון חרוסת קיהוי לייגיר"ש בלע"ז: **כיס שאור.** כלי שהאשה שורה ומנחת בו את השאור ונותנתו בעיסה ופעמים שהוא שוהה שם גלילה: **אגני.** עריבות מיי"ן: **מתני' נכרי שהלוה את ישראל.** מעות על חמצו קודם הפסח ועבר עליו הפסח מותר בהנאה. ולקמיה [לא.] בגמרא מוקי לה כשהרויחו אלא בחיתו ושוהה אצל הנכרי כל ימות הפסח לכיון דמעמא זמניה ולא פרעיה ומתוסר גוזיינא נמי לא הוה שהרי אלא נתון לגיגלאי מילתא למפרע דמשעה שהרויחו אלא הוה דידיה: **ישראל שהלוה את הנכרי בו.** נמי כיון דהרויחו אלא ומעמא זמניה ולא פרעי' מהכיא שעתא דאוזפיה קם ליה ברשותיה: **גמ' בעל חוב.** המלוה את חבירו ושיעבד לו נכסיו אחם לא אפרע לך עד יום פלוני גבה מנכסי והגיע זמן ולא פרע: **אביי אמר למפרע הוא גובה.** גנייתו שגבה עכשיו אינאלי מילתא דמשעה שהלוהו עמדו נכסיו אלו בחזקתו: **ורבא אמר.** אינו בחזקתו אלא מיכן ולהבא ולקמיה מפרש למאי נפקא מינה: **כל היכא דאקדיש לוה.** נכסיו בתוך הזמן: **או וזבין לוה.** מוכרן לאחרים: **כולי עלמא לא פליגי.** אפילו לרבא דאמר עד עכשיו היו ברשות לוה מודה הוא דאין מכירתו לאחרים מכירה ואין הקדישו הקדש שהרי ממושכנין הן למלוה ואף על גב שאין ברשותו ורחמנא אמר (ויקרא כז) ואם כי יקדיש את ביתו קדש מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו [כ"מ ו.]: **דאתי מלוה וטריף** ואתי

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

והלכתא אידי ואידי ברותחין. תימה דתניא בתוספתא דע"ז הסכין והסיפוד והמקלה מלבנן באור ובפרק קמא דחולין (דף ח: וסס) אמר כגון שלבנה באור אלמא צריך ליבון ומיקר ר"ת דאמר בירושלמי דמיירי בכסיסים גרומים שלולין בהם בשר דומיא דסיפוד וכן ההוא דחולין ועוד יש לחלק בין המילה בלע ובין מיקורא בלע כדמחלק רב אשי בשילהי מסכת ע"ז והא דאמרינן להו רב אשי הכא ליבון מחמיר על עצמו היה: **התורה** העידה על כלי חרס שאינו יוצא מידי דופיו לעולם דכתיב ביה שבר. ולא"ת מיפוק ליה דחזינן להו דמידייתי והיינו אחר הגעלה דאי לפני הגעלה אאר כלים נמי מידייתי וי"ל דלעולם מיירי קודם הגעלה וכמו שפ"ה בע"ז (דף לד.) דמידייתי בחוץ וכיון דמידייתי מבחוץ בלעי טפי ולא"ת והלא יוצא מידי דופיו ע"י כבשונות דמזמים בפ' דם חטאת (דף לו. וסס) פריך וליהדליגהו לכבשונות ואמאי קדירות במקדש ישברו ומשני לפי שאין כבשונות גירושלים הם יש כבשונות שרו במזרח לכבשונות וכן לעיל אמר (אבל) קדירה לא דלמא חיים עלה הא לאו הכי שרי קדירות בהיסק מבפנים וכן אמר אי מלא גומרי שפיר דמי ואור"ת דזה לא משיב יוצא מידי דופיו לכיון שהסיקו נעשה ככלי חדש שכן דרך כלי חרס כשעושין אותו נותנו אותו בכבשן להסיקו ולא"ת והיכי מייתי ראיה מדכתיב ישבר דילמא גזירת הכתוב הוא דאפי' תלאו באויר המנור בעי התם [ח] דבא בר חמא אי קפיד אחד מהם אי נמי לא קפיד דמנגיל אגיסול בלא בלוע אי לא ולא"ת [ט] דלכלי מחוסה מועיל שטיפה ומריקה אפילו בגיסול ובלוע ג"כ מה שהקפיד בכלי חרס אגיסול בלא בלוע היינו לפי שעשאו כגיסול וכבלוע ולר"ת יש להקשות תנור שנטמא אמאי מולקין לשלמה כיון דמשיב כאחד (לא א) ליעבד ליה היסק ותו לא ונראה לרש"ל [י] דמיירי בקדרה שאין דרכה להסיק כשמחזירין אותה לכבשונות אז פגים חדשות באו לכאן אבל תנור כל שעה ושעה מסיקו מבפנים ולאו כפנים חדשות דמי ולריך שגירה: באחריות

מוסף רש"י

ישרין. טחין (ב"מ צא.). **הני מאני דקוניא.** כלי חרס שמחפין עליהם עופרת קורין פלומבלי"ר בלע"ז (כתובות קז.) כלי חרס תלופה בלבד (ע"ז לג.). **ירוקא לא תיבעי לך.** דמשום דמלרף. שם כי קרקע מחפירת של צריף יכלמי טפי (שם). **וחיורי.** כי שהעופרת מחליקה את החרס ואינו מניחו לבלוע, אבל הירוקים מעורב צריף שקורין פלי"ס כתוך העופרת יהיה עז ומחלחל את החרס ובולע, והכי אמרינן בגמ' ע"ז (שם) דמצרפי ובלעי (כתובות קז.). **קרטופני.** בקעיס ופקקים (ע"ז שם). **דמידייתי.** מחיצין דפייסם תכתון מחמת בלעיתן (שם). **והתורה העידה על כלי חרס.** דכתיב ישבר, אלמא לא טהרה אלא שבירה שם. **זה תשמישו על ידי חמין.** לענין ממן נשתמשו כל ימות השנה ממן ובלעי טפי (שם).

רבינו חננאל

ואקשינן לרב נמי נסקינהו להני קדרות מבפנים ויכשל בהו. ומשני תנור היינו דרך תשמישו לאסוקי מבפנים. אבל קדרות אלאו היינו אורתייהו, ואי אמרת ליה לאסוקינהו מבפנים תאיס עלייהו, האיש דלמא פקעי ולא עביד, הלכך גזרינן בהו. **פריש בוכיא.** כגון טגן של חרס שאופין עליו עוגות. **אי מלייה גחלים וארתחיה שפיר** דמי למיפא עליה מצה. **ואפקינא** הסכינין וידותיהן בגעילן ברותחין בכלי ראשון. פירוש, ביורה מלאה כיס רותחין, והיא על גבי כירה רותחין. וכן עץ פרור, והוא התרווד שמנער בו הקדרות רותחות. דקיימא לן כבולען כך פולטן, כשם שבליעתן ברותחין כך פליטתן ברותחין. **ואסיקנא הני מאני דקוניא.** פירוש כלי חרס מטליין שנשתמש בהן גוי אפילו בשאר ימות השנה אסורי לאשתמושי בהו ישראל, בין אוכמי בין חיוארי, וכל שכן ירוקי. ולא תימא הני דאית בהו קרטופני, כגון סדקין, אלא אע"ג דשיע, כיון דמידייתי, כשמשתמשין בהן נעשים [ח] כשחורין, משחל שחלי. כלהו אסורי להשתמש בהן כל ימות השנה וכל שכן בפסח. אבל הני מאני דקוניא דאשתמשו בהו גוים כיון נסך שרו. כדדרש מרימר דשרו ואע"ג דחמץ דאורייתא ריין נסך דרבנן וכל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון, חמץ בפסח תשמישו בחמין, הלכך לעולם אסור, אבל יין נסך תשמישו בצונן [ג] ובהרתחה סגי להו. **אמר רב זביד הלכתא משמיה דשמואל כל הכלים שנשתמשו בהן בצונן משתמש בהן בפסח.** חוץ מבית שאור, והוא כלי חרס שמצניעין בו שאור. מפני שחימוצו קשה יכלע כח החימוץ בכלי. ובית חרוסת דינו כדין בית שאור דאסור. **אמר רבא אנאני דמשהו בהו חמירא** אע"ג דרייחי ושליט בהו אוירא כבית שאור דמי ואסירי. אלא שרינן מאני דקוניא אלא החדשים, וכל שכן כלי חרס אחרים דלא שרו אלא חדשים. (וקיקי"ל דלא שרו בפסח אלא בכלי חרס חדשים). **מתני' נכרי שהלוה את ישראל על חמצו לאחר הפסח מותר בהנאה.** אוקימנה בשהרהינו אצלו להאי חמץ אצל הגוי. והוא אצל הגוי וקבע לו זמן קודם הפסח. דכיון דעבר הזמן קנייה הגוי ונעשה כחמצו של גוי. **איתמר בעל חוב, אביי אמר למפרע הוא גובה,** מעות הללואה, **ואם מכר המלוה או הקדיש** נכסיו של לוה **והגיע הזמן** ולא פרעו נחברר כי מאותה העת של מלוה זמה שעשה מאיתה העת עשוי. **ורבא אמר מכאן ולהבא הוא גובה,** ומה שהקדיש או מכר המלוה לא עשה כלום מאותו העת שהקדיש לא היו שלו. הלא תראה שאלו היה לו ללוה מעות היה מסלקו למלוה במעות, ולא היה יכול לומר לו הקרקע הוא קנוי (לו)

מסורת הש"ס

א) [מי' פ"ט מהל' מאכלות אסורות הל' כב טוש"ע יו"ד סימן לז סעיף כן:]
עג ב מי' פ"ה מהל' מ"מ הל' כג טוש"ע ח"מ סי' תצא ס"ח:
ג [מי' שם טוש"ע שם סעיף כן:]
עד ד מי' פ"ה מהל' מ"מ הל' כד סמג לאוין עח טוש"ע ח"מ סי' תצא סעיף ג:
עה ה מי' שם הל' כה טוש"ע שם סעיף כג:
עו ו מי' פ"א מהל' מאכלות אסורות הל' ט סמג לאוין קמח טוש"ע יו"ד סי' קלה סעיף ו:
עז ז ח מי' פ"ה מהל' ממץ הל' כח סמג לאוין עח טוש"ע ח"מ סי' תצא סעיף כב:
עח ט מי' שם טוש"ע סעיף ח:
עט י מי' פ"ד מהלכות ממץ הל' ה טוש"ע ח"מ סי' תמא ס"ח:
פ כ שם סעיף כ:

מוסף רש"י

ישרין. טחין (ב"מ צא.). **הני מאני דקוניא.** כלי חרס שמחפין עליהם עופרת קורין פלומבלי"ר בלע"ז (כתובות קז.) כלי חרס תלופה בלבד (ע"ז לג.). **ירוקא לא תיבעי לך.** דמשום דמלרף. שם כי קרקע מחפירת של צריף יכלמי טפי (שם). **וחיורי.** כי שהעופרת מחליקה את החרס ואינו מניחו לבלוע, אבל הירוקים מעורב צריף שקורין פלי"ס כתוך העופרת יהיה עז ומחלחל את החרס ובולע, והכי אמרינן בגמ' ע"ז (שם) דמצרפי ובלעי (כתובות קז.). **קרטופני.** בקעיס ופקקים (ע"ז שם). **דמידייתי.** מחיצין דפייסם תכתון מחמת בלעיתן (שם). **והתורה העידה על כלי חרס.** דכתיב ישבר, אלמא לא טהרה אלא שבירה שם. **זה תשמישו על ידי חמין.** לענין ממן נשתמשו כל ימות השנה ממן ובלעי טפי (שם).

רבינו חננאל

ואקשינן לרב נמי נסקינהו להני קדרות מבפנים ויכשל בהו. ומשני תנור היינו דרך תשמישו לאסוקי מבפנים. אבל קדרות אלאו היינו אורתייהו, ואי אמרת ליה לאסוקינהו מבפנים תאיס עלייהו, האיש דלמא פקעי ולא עביד, הלכך גזרינן בהו. **פריש בוכיא.** כגון טגן של חרס שאופין עליו עוגות. **אי מלייה גחלים וארתחיה שפיר** דמי למיפא עליה מצה. **ואפקינא** הסכינין וידותיהן בגעילן ברותחין בכלי ראשון. פירוש, ביורה מלאה כיס רותחין, והיא על גבי כירה רותחין. וכן עץ פרור, והוא התרווד שמנער בו הקדרות רותחות. דקיימא לן כבולען כך פולטן, כשם שבליעתן ברותחין כך פליטתן ברותחין. **ואסיקנא הני מאני דקוניא.** פירוש כלי חרס מטליין שנשתמש בהן גוי אפילו בשאר ימות השנה אסורי לאשתמושי בהו ישראל, בין אוכמי בין חיוארי, וכל שכן ירוקי. ולא תימא הני דאית בהו קרטופני, כגון סדקין, אלא אע"ג דשיע, כיון דמידייתי, כשמשתמשין בהן נעשים [ח] כשחורין, משחל שחלי. כלהו אסורי להשתמש בהן כל ימות השנה וכל שכן בפסח. אבל הני מאני דקוניא דאשתמשו בהו גוים כיון נסך שרו. כדדרש מרימר דשרו ואע"ג דחמץ דאורייתא ריין נסך דרבנן וכל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון, חמץ בפסח תשמישו בחמין, הלכך לעולם אסור, אבל יין נסך תשמישו בצונן [ג] ובהרתחה סגי להו. **אמר רב זביד הלכתא משמיה דשמואל כל הכלים שנשתמשו בהן בצונן משתמש בהן בפסח.** חוץ מבית שאור, והוא כלי חרס שמצניעין בו שאור. מפני שחימוצו קשה יכלע כח החימוץ בכלי. ובית חרוסת דינו כדין בית שאור דאסור. **אמר רבא אנאני דמשהו בהו חמירא** אע"ג דרייחי ושליט בהו אוירא כבית שאור דמי ואסירי. אלא שרינן מאני דקוניא אלא החדשים, וכל שכן כלי חרס אחרים דלא שרו אלא חדשים. (וקיקי"ל דלא שרו בפסח אלא בכלי חרס חדשים). **מתני' נכרי שהלוה את ישראל על חמצו לאחר הפסח מותר בהנאה.** אוקימנה בשהרהינו אצלו להאי חמץ אצל הגוי. והוא אצל הגוי וקבע לו זמן קודם הפסח. דכיון דעבר הזמן קנייה הגוי ונעשה כחמצו של גוי. **איתמר בעל חוב, אביי אמר למפרע הוא גובה,** מעות הללואה, **ואם מכר המלוה או הקדיש** נכסיו של לוה **והגיע הזמן** ולא פרעו נחברר כי מאותה העת של מלוה זמה שעשה מאיתה העת עשוי. **ורבא אמר מכאן ולהבא הוא גובה,** ומה שהקדיש או מכר המלוה לא עשה כלום מאותו העת שהקדיש לא היו שלו. הלא תראה שאלו היה לו ללוה מעות היה מסלקו למלוה במעות, ולא היה יכול לומר לו הקרקע הוא קנוי (לו)

מסורת הש"ס

עטין. לשון טח: **מאחר דאיתותב רבא בר אהילאי.** ושמעינן דהיסק מועיל לכלי חרס קדירות בפסח אמאי ישברו יסיקם ויתלבנו: **ג"ל.** רב מוקים ליה להחוא דקתני עד שיסק דמשמע הא הוסק שרי כתנור של מתכת אבל של חרס המורה העידה עליו שאינו יוצא מידי דופיו לעולם: **חיים עליהו.** ולא שרית ליה על ידי היסק פגים מורה היתירא וסמיך להיסק כתון: **בוכיא.** כלי שהוא מרעפים שקורין טיילי"ש ואופין ומטגנין בו ככר: **לדידי חדתא עבדא.** לגורכי עושין סכינים חדשים: **למר אפשר ליה.** שהרי עשיר אתה: **קתייהו בטינא.** להגן עליהם שלא ישרפם האור: **והלכתא.** לא צריך לאותביהו בנורא אלא פרזלייהו כי קתייהו נמי סגי להו בהגעל' ברותחין: **עץ פרור.** שמגיפין בו הקדרה: **כבולעו כך פולטו.** כבולעו מתוך כלי ראשון כך פולטו בכלי ראשון: **קונייא.** פלומי"ר בלע"ז ושל חרס הוא וטוח באבר: **ירוקי.** עשויין מקרקע שחופרים ממנה צריף אלו"ס בלע"ז והוא עז וכולע לעולם: ה"ג **ירוקי לא תיבעי לך דודאי אסירי.** דמצרפי צריף ובלעי. דמצרפי צריף: **קרטופני.** בקעיס: **כי תיבעי לך דשיעי.** שהן חלקים: **דמידייתי.** פולטין המשקין מדופנן החילון ובלע"ז טרסטלט"ש וכיון דמידייתי ודאי בלעי והואיל ובלעי שוב אינן פולטין שכתובה העילה על כלי חרס שכיון שבלע אינו יוצא מידי דופיו לעולם שהרי בכלי עץ ומתכות כתב לך ישתף תעבירו בא"ם ומורק ושוטף מכל בכלי חרס ישבר: ממן תשמישו ע"י ממין כל השנה אבל יין נסך לא נשתמש בו אלא לזון: **בית חרוסת.** כלי שנותנין בו תומן וכל דבר שיש לו קיהוי ורגילין ליתן בו קמח ועשוי לנטל בו בשר כל ימות השנה והקמח מתחמץ מתחמת הקיהוי ולשון חרוסת קיהוי לייגיר"ש בלע"ז: **כיס שאור.** כלי שהאשה שורה ומנחת בו את השאור ונותנתו בעיסה ופעמים שהוא שוהה שם גלילה: **אגני.** עריבות מיי"ן: **מתני' נכרי שהלוה את ישראל.** מעות על חמצו קודם הפסח ועבר עליו הפסח מותר בהנאה. ולקמיה [לא.] בגמרא מוקי לה כשהרויחו אלא בחיתו ושוהה אצל הנכרי כל ימות הפסח לכיון דמעמא זמניה ולא פרעיה ומתוסר גוזיינא נמי לא הוה שהרי אלא נתון לגיגלאי מילתא למפרע דמשעה שהרויחו אלא הוה דידיה: **ישראל שהלוה את הנכרי בו.** נמי כיון דהרויחו אלא ומעמא זמניה ולא פרעי' מהכיא שעתא דאוזפיה קם ליה ברשותיה: **גמ' בעל חוב.** המלוה את חבירו ושיעבד לו נכסיו אחם לא אפרע לך עד יום פלוני גבה מנכסי והגיע זמן ולא פרע: **אביי אמר למפרע הוא גובה.** גנייתו שגבה עכשיו אינאלי מילתא דמשעה שהלוהו עמדו נכסיו אלו בחזקתו: **ורבא אמר.** אינו בחזקתו אלא מיכן ולהבא ולקמיה מפרש למאי נפקא מינה: **כל היכא דאקדיש לוה.** נכסיו בתוך הזמן: **או וזבין לוה.** מוכרן לאחרים: **כולי עלמא לא פליגי.** אפילו לרבא דאמר עד עכשיו היו ברשות לוה מודה הוא דאין מכירתו לאחרים מכירה ואין הקדישו הקדש שהרי ממושכנין הן למלוה ואף על גב שאין ברשותו ורחמנא אמר (ויקרא כז) ואם כי יקדיש את ביתו קדש מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו [כ"מ ו.]: **דאתי מלוה וטריף** ואתי

הוא. מגבי להו ליתמי קרקע בחובייהו, והדר שמעון תבע להו באחריות דקביל עליה אבוהון וטרף ליה להאי ארעא מדרב נחמן, דאמר יתומים שגבו קרקע בחובת אביהם בעל חוב חוזר וגובה מהן. אי אמרת בשלמא רבא סבר למפרע הוא גובה שפיר, דאמרינן מחיי אבוהון הוה קניא הא ארעא דגבו ליה בניה. אלא אי אמרת מכאן ולהבא הוא גובה וכי אילו זבני יתמי האיגנא ארעא משתעבדא לבעל חוב דאבוהון. ושנינן הכא טעמא אחרינא הוא, דאמר להו שמעון ליתמי דראובן, בההיא שעתא דזיקפן עלי אבוכון להני מעות מלוה כי היכי דאשתעבדי לבעל חוב דילה, כדי' נתן דתני מנין שמוציאין מן הלוה של ראובן ונותנין למלוה של ראובן, שנאמר ונתן לאשר אשם לו. ואקשי לרבא מהתני' דקתני נכרי שהלוה את ישראל על חמצו כו'. אי אמרת למפרע הוא גובה היינו דמותר בהנאה, דאמרינן מההיא שעתא דזיקף ישראל נכרי על חמצו (לאון) ברשות ישראל קאי, וחמץ של גוי קרינא ביה, למיכך שרי. אלא אי אמרת מכאן ולהבא וכו'. ושנינן בשהרהינו אצל הגוי. לימא מחלוקת אביי ורבא כי הני תנאי היא ישראל שהלוה את הנכרי על חמצו לגוי ולבא לו זמן למפרעו אחר הפסח אינו עובר עליו. משום ר' מאיר אמרו עובר, מאי לאו בהא קא מיפלגי תנא קמא סבר מיכן ולהבא הוא גובה ור' מאיר סבר למפרע הוא גובה. אי הכי אימא סיפא אבל נכרי שהלוה את ישראל על חמצו אחר הפסח דברי הכל עובר, הא איפכא מיבעי ליה. פירוש ר' מאיר דסבר למפרע הוא גובה בהא אינו עובר דהא קנייה גוי. ורבנן סברי מכאן ולהבא הוא גובה עובר דהא חמצו של ישראל הוא.

ח) תיתות אלו מקולין בכנה ואלו ד"ל פי' כמו משמילין (בגיגלה דף לה) ומשמל שמלי (ביומא דף פח) כל"ל. ט) נראה דמפרש דמיירי בכלים שמנגיעין לחיים ואיגלא בן מהא דאמר רבא דע"ז דף עד ע"ב עעוה אתתא ריחמר נראה דעיר"ש יש כאן ד"ל ואכתחה סני לאו ועי' כשב נכ"ר

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com